

# ОФІЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

## V НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС НЕВРОЛОГІВ, ПСИХІАТРІВ ТА НАРКОЛОГІВ УКРАЇНИ “НЕВРОЛОГІЧНА, ПСИХІАТРИЧНА ТА НАРКОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ” (Харків, 16-17 березня 2017 р.)

У роботі Конгресу взяли участь понад 1000 фахівців з усіх регіонів України (неврологи, психіатри, наркологи, психотерапевти, медичні психологи), а також зарубіжні гості з Австрії, Білорусі, Грузії, Німеччини, Польщі, Швейцарії.

Наукова програма конгресу включала такі актуальні теоретичні та практичні проблеми.

- Основні напрями наукових досліджень у неврології, психіатрії та наркології в умовах українських реалій.
- Інноваційні підходи, основані на даних доказової медицини, в діагностиці, терапії та реабілітації осіб із неврологічними, психічними та наркологічними розладами.
- Стан неврологічної служби в Україні та можливості й перспективи міжнародної співпраці в психіатрії та наркології.
- Стан психіатричної та медико-психологічної допомоги в Збройних силах України в умовах проведення антитерористичної операції.

У рамках конгресу відбулося 3 пленарних засідання, 6 науково-практичних симпозіумів, 6 секційних засідань неврологів, 4 секційні засідання психіатрів, 3 секційні засідання наркологів, 1 засідання медичних психологів, 5 освітніх лекцій та 3 майстер-класи, а також представлено 244 стендові доповіді.

Під час Конгресу відбулися заходи, присвячені міжнародній партнерській взаємодії Науково-практичного товариства неврологів, психіатрів та наркологів України з психіатричною клінікою м. Мюнстерлінген (кантон Тюргау, Швейцарія) та Мічиганським університетом (м. Енн-Арбор, США), а також засідання з європейського проекту ESO-EAST (створення реєстра інсультних пацієнтів в Україні).

У прийнятій резолюції учасники Конгресу констатують, що проблеми надання високоякісної допомоги хворим на неврологічні, психічні та наркологічні захворювання та протидії негативному психологічному впливу технологій гібридної війни є важливими медико-соціальними проблемами, значущість яких зростає в умовах реформування системи охорони здоров'я.

Першочерговими напрямами покращення ситуації у сфері неврологічного психічного та наркологічного здоров'я населення України учасники Конгресу вважають:

1. Підвищення рівня обізнаності населення та суспільства щодо питань профілактики, лікування та реабілітації пацієнтів з неврологічними, психічними та наркологічними захворюваннями.
2. Створення умов для забезпечення якісної освіти студентів-медиків із розширенням міжгалузевих знань із психіатрії, психології, неврології, сексології, психотерапії та наркології.
3. Активну інтеграцію неврологічної, психіатричної та наркологічної допомоги в первинну ланку.
4. Формування стратегій у сфері надання допомоги та попередження неврологічних, психічних та наркологічних розладів на базі досягнень доказової медицини з використанням сучасних закордонних та вітчизняних інноваційних технологій.
5. Впровадження просвітницьких суспільно спрямованих програм для подолання явища стигматизації та дискримінації осіб із психічними, неврологічними та наркологічними захворюваннями.
6. Забезпечення фінансування послуг для пацієнтів з неврологічними, психічними та наркологічними розладами під час переходу до національної моделі страхової медицини. Синхронізоване із загальною зміною фінансування охорони здоров'я впровадження оплати за пролікований випадок (“Кошти за пацієнтом”). Сприяння розвитку приватної сфери послуг при наданні неврологічної, психіатричної та наркологічної допомоги.  
Для реалізації перелічених напрямів доручити Президії Науково-практичного товариства неврологів, психіатрів та наркологів України звернутися до:
  1. Верховної Ради України з пропозицією:
    - визначити основним джерелом фінансування наркологічної служби країни фіксовану част-

- ку (3-5 %) акцизних зборів від продажу алкоголю та тютюну (як товарів, вживання яких є безпосередньою причиною формування більшості розладів наркологічного профілю).
2. Міністерства охорони здоров'я України з пропозиціями:
    - підвищувати рівень знань фахівців первинного рівня у сфері діагностики, лікування та профілактики нервових, психічних та поведінкових розладів шляхом внесення змін до відповідних програм підготовки, організації постійно діючих семінарів в реальному та он-лайн режимі з найбільш актуальних питань неврологічної, психіатричної та наркологічної допомоги;
    - здійснювати заходи щодо залучення молодих фахівців та вчених до роботи у галузі неврології, психіатрії та наркології; всебічну підтримку їхнього професійного розвитку для забезпечення високих стандартів якості надання неврологічної, психіатричної та наркологічної допомоги населенню України;
    - запровадити дистанційні курси підвищення кваліфікації, а також інші форми дистанційного навчання для лікарів-психіатрів, лікарів-неврологів, лікарів-наркологів та інших медичних фахівців галузі з огляду на поточну фінансово-економічну ситуацію, сучасний розвиток засобів телекомунікації, необхідність постійного вдосконалення фахових знань та навичок;
    - впровадити регулярний перегляд та адаптацію учбових програм дипломної та післядипломної підготовки лікарів-неврологів, лікарів-психіатрів, лікарів-наркологів та лікарів-психологів відповідно до світових стандартів та сучасних досягнень доказової медицини;
    - збільшити бюджетне фінансування для закупівлі патогенетичного лікування хворих на розсіяний склероз для забезпечення всіх пацієнтів препаратами першої і другої лінії. Такий підхід відповідає Міжнародним та Національним стандартам лікування і має значну економічну вигоду для держави внаслідок збереження працездатності цих хворих і забезпечення високої якості їх життя;
    - визнати і затвердити спеціальність "психіатрія" єдиною базовою спеціальністю для всіх лікарів, що мають працювати з хворими на будь-які психічні та поведінкові розлади. При цьому, всі інші спеціальності цієї групи вважати субспеціальностями психіатрії, в тому числі: дитячу психіатрію, судову психіатрію, психіатрію похилого віку (геронтопсихіатрію), психіатрію залежностей (адиктологію) тощо;
    - здійснювати підготовку лікарів-наркологів (адиктологів), як фахівців з питань залежностей, лише через попередню інтернатуру за основною спеціальністю "психіатрія", з наступною спеціалізацією з наркології (адиктології) як субспеціальності, що цілком відповідатиме світовому досвіду (повним еквівалентом вітчизняної спеціальності "наркологія" в більшості країн світу є субспеціальність "психіатрія залежностей" або, інакше кажучи, — "адиктологія");
    - змінити критерії оцінки ефективності лікування станів залежності від психоактивних речовин. Замість традиційних для вітчизняної наркології показників повноти і тривалості утримання від вживання зазначених речовин, використовувати критерій якості життя, як це прийнято в доказовій медицині, коли мова йде про хронічні хвороби, які не тягнуть за собою безпосередньої загрози життю пацієнта.
  3. Міністерства охорони здоров'я України та головних позаштатних фахівців ОДА за фахом "Неврологія" з пропозиціями:
    - поширити мережу інсультних блоків в Україні шляхом створення в округах у всіх регіонах країни відділень для надання допомоги хворим на мозковий інсульт (інсультні відділення) та обладнати їх нейровізуалізаційною апаратурою;
    - провести національний стаціонарний реєстр мозкового інсульту у всіх областях України. Зробити за результатами реєстру аналіз одержаних даних, довести інформацію до Міністерства охорони здоров'я України та до всіх спеціалістів, які займаються лікуванням хворих на мозковий інсульт.
  4. Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства соціальної політики України з пропозиціями:
    - посилення ролі медичних сестер у сфері охорони психічного здоров'я шляхом внесення змін до класифікатору професій, перегляду системи їх підготовки, атестації, функціональних обов'язків та навантаження.
  5. Обласних державних адміністрацій з пропозиціями:
    - в процесі реформування та оптимізації структурної організації психіатричної та наркологічної допомоги при скороченні ліжкового фонду стаціонарних закладів передбачити спрямування коштів на розвиток амбулаторної ланки (перш за все, диспансерів та кабінетів).
- У період проведення Конгресу відбулися загальні збори Науково-практичного товариства неврологів, психіатрів та наркологів України, на яких Головою товариства було обрано директора ДУ "Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України" доктора медичних наук, професора Петра Власовича Волошина.